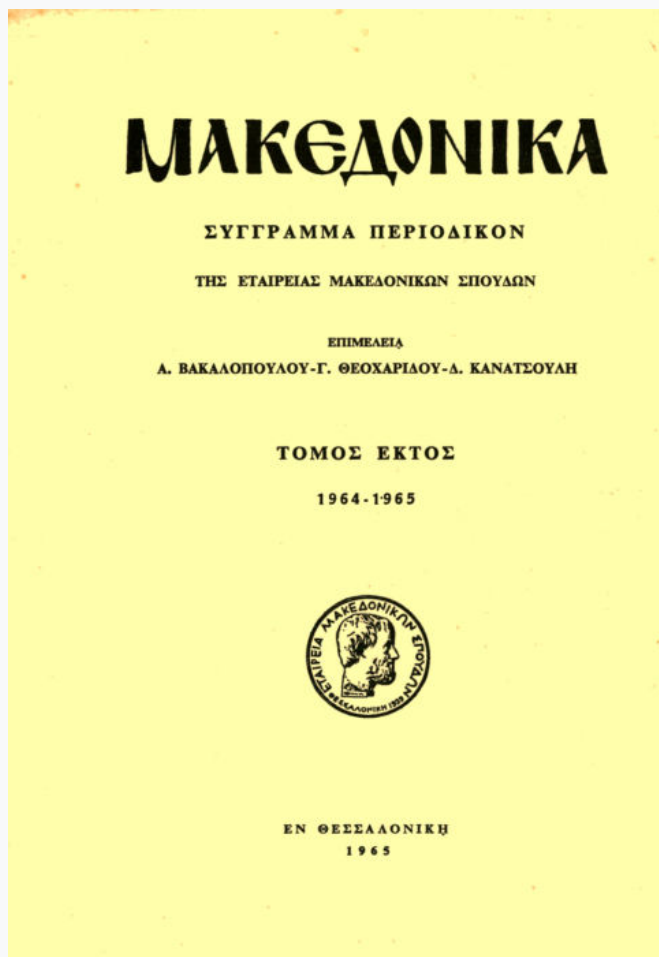

Μακεδονικά

Τόμ. 6, Αρ. 1 (1965)

Ιδρυτικά έγγραφα περί της Ελληνικής Σχολής Βελβεντού

Ν. Π. Δελιαλής

doi: [10.12681/makedonika.551](https://doi.org/10.12681/makedonika.551)

Copyright © 2015, Ν. Π. Δελιαλής

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Δελιαλής Ν. Π. (1965). Ιδρυτικά έγγραφα περί της Ελληνικής Σχολής Βελβεντού. *Μακεδονικά*, 6(1), 266–274.
<https://doi.org/10.12681/makedonika.551>

ΙΔΡΥΤΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΒΕΛΒΕΝΤΟΥ

Δημοσιεύομεν κατωτέρω δύο επίσημα έγγραφα ἀφορῶντα εἰς τὴν ἰδρυσιν τῆς Ἑλληνικῆς Σχολῆς ἐν τῇ κωμοπόλει Βελβεντοῦ τοῦ νομοῦ Κοζάνης. Τὰ ἔγγραφα ταῦτα εἶχον δημοσιεύσει παλαιότερον εἰς τὴν ἐφημερίδα «Ἠχὼ» Κοζάνης τὸ 1930 εἰς τὸ φύλλον ἀρ. 943. Ἐπειδὴ νομίζομεν ὅτι τὰ ἔγγραφα αὐτὰ εἶναι χρήσιμα διὰ τὴν ἱστορίαν τῆς παιδείας τῆς περιοχῆς μας κατὰ τοὺς χρόνους τῆς Τουρκοκρατίας, τὰ δημοσιεύομεν ἐκ νέου διὰ νὰ γίνουιν εὐρύτερον γνωστά.

Ὡς γνωστόν, μετὰ τὴν ἄλωσιν τὴν παιδείαν τοῦ γένους ἀνέλαβεν ἡ Ἐκκλησία καὶ οἱ κατὰ καιροὺς πατριάρχαι καὶ ἀρχιερεῖς ἐφρόντιζον διὰ τὴν θεραπείαν τῶν γραμμάτων.

Τὰ κατωτέρω δημοσιεύόμενα ἔγγραφα εὐρίσκονται καταχωρημένα εἰς τὸν κώδικα τῆς Ἐπισκοπῆς Σερβίων καὶ Κοζάνης τῆς Δημοτικῆς Βιβλιοθήκης Κοζάνης ὑπ' ἀρ. 173 σελ. 46-50. Ἐξ αὐτῶν τὸ πρῶτον (σελ. 46-47) συντάγη ὑπὸ τῶν προυχόντων καὶ ἱερέων τοῦ Βελβεντοῦ, ἐπεκυρώθη δὲ καὶ ὑπεγράφη ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου Σερβίων καὶ Κοζάνης κύρ Ἰγνατίου. Διὰ τοῦ ἐγγράφου τούτου ζητεῖται ἡ ἄδεια λειτουργίας ἑλληνικῆς σχολῆς καὶ ἡ κατοχύρωσις τῆς σχολικῆς περιουσίας. Συντάγη τὴν πρώτην Ἰουλίου τοῦ ἔτους 1773. Τὸ δεύτερον ἔγγραφον (σελ. 48-50) εἶναι πατριαρχικὸν σιγίλλιον, ἐγκρίνον τὴν ἀπόφασιν τῶν τοπικῶν ἀρχῶν περὶ τῆς ἰδρύσεως τοῦ σχολείου καὶ περὶ τῆς κατοχυρώσεως τῆς περιουσίας του. Ὑπογράφεται ὑπὸ τοῦ πατριάρχου Σαμουήλ τοῦ Χαντζερῆ (1763-1768) κατὰ τὴν δευτέραν αὐτοῦ πατριαρχίαν (1773-1774). Συντάγη κατὰ μῆνα Ἰούνιον 1774.

Εἰς τὸν κώδικα τῆς κοινότητος Βελβεντοῦ (κῶδ. 174 τῆς Δημοτικῆς Βιβλιοθήκης Κοζάνης, σελ. 235-248) εὐρίσκονται ἐπίσης καταχωρημένα τὰ δύο ταῦτα ἔγγραφα.

Κατωτέρω παραθέτομεν καὶ τὴν σχετικὴν βιβλιογραφίαν.

1.

Κῶδιξ ἀριθ. 173, Δημοτικῆς Βιβλιοθήκης Κοζάνης, Ἐπισκοπῆς Σερβίων καὶ Κοζάνης, σελ. 46 - 47.

Ἰσον ἀπαράλλακτον τοῦ κοινοῦ γράμματος τῶν Βελβενδινῶν χριστιανῶν, περὶ τοῦ ἐκείσε ἑλληνικοῦ σχολείου.

Ἄρτος, ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ᾧ ψυχαὶ τρέφονται Θεὸν πεινῶσαι, λέγει ἡ γρηγόρος τοῦ Θεολόγου γλῶσσα, τὸ | ¹ ἀναγκαῖον πάντως τοῦ θείου λόγου διὰ τοῦ ἄρτου ἐμφαίνων τῇ λογικῇ ψυχῇ, οὐ τὴν ἀπουσίαν καὶ ὁ Σωτὴρ ἡμῶν ἐν | ² εὐαγγελίοις λιμὸν ἐπονόμασεν, λέγων, καὶ δώσω ὑμῖν οὐ λιμὸν ἄρτου, ἀλλὰ λιμὸν τοῦ ἀκοῦσαι λόγον Θεοῦ. | ³ Οὗτος οὖν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, αὕτη ἡ τροφή τῶν λογικῶν ψυχῶν, οὗτος ὁ λιμὸς τοῦ θείου τούτου ἄρτου, αὕτη ἡ | ⁴ εὐαγγελικὴ ἀρά, φθόνῳ τοῦ ψυχοφθόρου διαβόλου, ἀνέκαθεν ἐπεπόλαζεν ἐν τῇ κωμοπόλει ταύτῃ | ⁵ Βελβεντῷ, εἰς τρόπον ὅπου οἱ ἐν αὐτῷ χριστιανοί, διὰ τὴν στέρησιν τοῦ εὐαγγελικοῦ λόγου, ὡς ἔγγιστα ἀλόγων | ⁶ ἐγένοντο, εἰς ἔσχατον φεῦ βαρβαρότητος καὶ ἀμαθείας ἐλληλακότες καὶ ἐπομένους πάσης κακίας. Τοῦτο τὸ κακὸν ὁρῶσα | ⁷ ἡ ἐμὴ ἐλαχιστότης ἐπιχωριάζον ἐτῶν τοσούτων οἷτε περὶ αὐτὴν εὐλαβέσταισι ἱερεῖς καὶ θεοφιλεῖς χριστιανοί, δεινόν, μᾶλλον δὲ καὶ πέραν δεινοῦ ἐποίησάμεθα, ἀλλ' εἰς τὸ παντελὲς ὑπερισχύσει | ⁸ κακία σοφίας, καὶ ὁ Πονηρὸς ἔχει θριαμβεῦον ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ τῶν ἐν τῇ κωμοπόλει ταύτῃ ψυχῶν. | ⁹

Ταύτῃ τοι, καὶ πόνοις ἀτρύτοις καὶ ἐπιμελείᾳ διηνεκεῖ, μόλις ποτὲ μετὰ παρέλευσιν τοσούτων ἐτῶν | ¹⁰ ἡδυνήθημεν ἐκπορίσαι ἱασιν τοῦ κακοῦ καὶ καταφοίτησιν τοῦ θείου λόγου. Ἐκπορίσάμεθα δ' οὕτω. τὰ | ¹¹ εἰσοδήματα τῶν ἐν τῇ κωμοπόλει ταύτῃ δύο ἐκκλησιῶν, τῆς ὑπεραγίας δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου | ¹² τῆς Κοιμήσεως, καὶ τοῦ ἐν Ἀγίοις ἡμῶν Νικολάου Μύρων τῆς Αὐκίας τοῦ Θαυματουργοῦ, καλῶς | ¹³ οἰκονομηθέντα παρὰ τῆς ἐμῆς ἐλαχιστότητος, Θεοῦ συναιρομένου, ἔφθασαν εἰς ποσότητα πέντε ταλάντων, | ¹⁴ ἅτινα καὶ ἀφιερώθησαν τῷ Θεῷ καὶ τῇ Σχολῇ, τῇ ἐμῇ τε καὶ κοινῇ τῶν χριστιανῶν γνώμῃ, ἵνα | ¹⁵ ὁ κατ' ἔτος αὐτῶν τόκος ἔχῃ διδόνθαι, τῷ μὲν διδασκάλῳ μισθὸς γρόσια διακόσια, ᾧ τινι | ¹⁶ καὶ ὀφείλεται ἀπαραιτήτως ὀμιλεῖν ἀπ' ὀκρίβαντος τῇ τε μεγάλῃ τεσσαρακοστῇ καὶ τῇ τῶν | ¹⁷ Χριστουγέννων καὶ παιδεύειν τὴν Ἑλλάδα φωνὴν τοὺς φοιτῶντας αὐτῷ μαθητάς, τῷ δὲ πνευματικῷ | ¹⁸ πεντήκοντα ἔτερα πρὸς διόρθωσιν τῶν χριστιανικῶν ψυχῶν τῶν ἐν τῇ αὐτῇ πολιτείᾳ, ὅπως | ¹⁹ τῶν δύο τούτων μίσσον συνελθόντων καὶ ἐνδελεχοῦς ἐνεργουμένων γίνηται ἀνυσθῆναι τι | ²⁰ τῷ Θεῷ φίλον καὶ τοῖς ἐνοικοῦσι χριστιανοῖς ψυχοφελὲς καὶ σωτήριον, ἀλλ' ἵνα μὴ πάλιν | ²¹ τὰ τοῦ πονηροῦ πονηρὰ μηχανήματα χώραν λαβόντα καταλυθῇ ποτε τοῦτ' τὸ ψυχοφελὲς ἔργον καὶ ὁ | ²² πολὺς ἐμοῦ τε καὶ τῶν χριστιανῶν κάματος καὶ εἰς τὸ μὴ ὄν χωρήσῃ, ἀλλὰ σώζηται καὶ τοῖς μετέπειτα | ²³ τὸ αὐτὸ ὡς καὶ νῦν ἔχῃ, διὰ τοῦτο θεῖον ζήλω κινούμενος καὶ τῇ παντευχίᾳ τοῦ Παναγίου καὶ | ²⁴ τελεταρχικοῦ Πνεύματος φρασσόμενος, ἀποφαίνομαι τῇ ἐξουσίᾳ τοῦ αὐτοῦ Πνεύματος ὅτι, εἰ μὲν αὐτοὺς ἐγὼ | ²⁵ εἶην ὁ τάναντία ἐν ὅσῳ τὸ ζῆν μοι περίεστι τῶν νῦν βουλευσόμενος, εἶην ἀνάθεμα καὶ ὑπὸ | ²⁶ ταῖς

ἀποστολικάϊς ἀραῖς καὶ πνευματικάϊς, εἰ δὲ πάλιν τις τῶν χριστιανῶν, εἰ χρὴ εἰπεῖν τὸν τοιοῦτον | ²⁷ χριστιανόν, ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ τοῦ διαβόλου κινήθεις, ὁποίας ποτὲ τάξεως εἶη, ἄλλως φρονήσει καὶ τὰ εἰς τὴν σχολὴν καθοσιωθέντα χρήματα ἀφαιρέσει καὶ ἀποσπάσει | ²⁸ τὸν τε ἐπὶ μισθῷ τοῦ διδασκάλου καὶ πνευματικοῦ τόκον χρημάτων ἐπὶ οἰαδήποτε ἄλλῃ | ²⁹ ἀνάγκῃ τῆς πολιτείας ἢ ὑποθέσει κοσμικῇ καταναλώσει, ἢ ἑτέρῳ τινὶ καθαίρεισιν καὶ | ³⁰ κατάλυσιν συμβουλεύσει, ἢ ὅλως συμφωνήσει, (47) ἢ δὲν ἤθελε συνδρομήσῃ καὶ ἐπιμεληθῇ, ὥστε | ³¹ δίδοσθαι κατ' ἔτος τὸν μισθὸν τοῦ διδασκάλου καὶ πνευματικοῦ, ἵνα μὴ μένῃ τὸ καλὸν αἰώνιον, ὁ τοιοῦτος, εἰ μὲν | ³² τοῦ ἱερατικοῦ καταλόγου εἶη, ἔστω ἀνάθεμα καὶ αὐτοκαθαίρετος ἔξω τῆς Χριστοῦ ἐκκλησίας καὶ τῷ | ³³ αἰωνίῳ πυρὶ ὑπόδικος, εἰ δὲ λαϊκός, ἀφορισμένος εἶη παρὰ τῆς Παναγίας, Ὁμοουσίου, Ζωοποιοῦ καὶ | ³⁴ ἀδιατρέτου Τριάδος, τοῦ ἐνὸς τῇ φύσει Θεοῦ κυρίου Παντοκράτορος, κατηραμένος, ἀσυγχώρητος, καὶ μετὰ | ³⁵ θάνατον ἄλματος καὶ τυμπανιαῖος, κληρονομήσειε τὴν λέπραν τοῦ Γιεζῆ καὶ τὴν ἀγχόνην τοῦ προδότου | ³⁶ Ἰούδα, σχισθεῖσα ἡ γῆ καταπίοι αὐτὸν ὡς τὸν Ναθὰν καὶ Ἀβειρών, ἡ μερὶς αὐτοῦ εἶη μετὰ τῶν | ³⁷ θεοκτόνων Ἰουδαίων τῶν σταυρωσάντων τὸν Κύριον τῆς δόξης, κατηραμένος ἔστω καὶ ὁ εἰσερχόμενος | ³⁸ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ καὶ ὁ ἐξερχόμενος, τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ ἔστωσαν εἰς διαρπαγὴν, συνεκλειπέτωσαν | ³⁹ ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, ὡς ἐκλείπει καπνὸς ἀπὸ προσώπου πυρός, ἐν γενεᾷ μιᾷ ἐξαιλειφθεῖ | ⁴⁰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἔστωσαν τὰ τέκνα αὐτοῦ ὀρφανὰ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ χήρα, ἄγγελος Σατὰν προπορευέσθω | ⁴¹ ἔμπροσθεν αὐτοῦ, γένοιτο ἔμπρους κατὰβρομα τῶν σκολῆκων, στένων καὶ τρέμων | ⁴² ἐπὶ τῆς γῆς ὡς ὁ Κάιν, πρόσωπον Θεοῦ οὐ μὴ ἴδοι, εἶη ὑπόδικος τῷ αἰωνίῳ ἀναθέματι καὶ | ⁴³ ὑπέκκαυμα τῆς ἀτελεντήτου κολάσεως, ἔχοι καὶ τὰς ἀρὰς ἀπάντων τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων | ⁴⁴ καὶ λοιπῶν ἁγίων πατέρων. Τῷ αὐτῷ ἀναθέματι ἔστωσαν ὑπεύθυνοι καὶ ὑπὸ ταῖς αὐταῖς | ⁴⁵ συνοδικαῖς καὶ πατριαρχικαῖς ἀραῖς καὶ ὅστις τῶν μετ' ἐμὲ ἀρχιερευσόντων ἐπισκόπων | ⁴⁶ καὶ τῶν ὑπ' αὐτῶν ποιμανθησομένων χριστιανῶν, ἂν ἄλλως φρονήσωσι καὶ τὰ παρόντα καλῶς τε | ⁴⁷ καὶ θεοφιλῶς κυρωθέντα ἀνατρέψωσι. Ἐγένετο καὶ ὑπεγράφη κατὰ τὸ ἐπὶ θεογονίας σωτήριον αἰσχρὸν ἔτος κατὰ μῆνα Ἰούλιον α'.

Ὁ Σερβίον καὶ Κοζάνης Ἰγνάτιος, ὑποβεβαιοὶ καὶ ὑπόσχεται

Ὁ Σακελλάριος Χαρίσιος ἱερεὺς ὑπόσχομαι

Ὁ Δευτερεῖον Εὐστάθιος ἱερεὺς ὑπόσχομαι

Ὁ Χριστόδουλος ἱερεὺς ὑπόσχομαι

Ὁ Ἀναστάσιος ἱερεὺς ὑπόσχομαι

Ὁ Πλουμῆς ἱερεὺς ὑπόσχομαι

Ὁ Λογοθέτης Διμήν Γεωργίου ὑπόσχομαι

Ὁ Χ. Λοῖζης ἄρχων τῆς ἐκκλησίας ὑπόσχομαι

Ὁ Εὐστάθιος Γεωργίου ὑπόσχομαι

Ὁ Ἀντώνιος τοῦ Παπαζήση ὑπόσχομαι
 Ὁ Ἰωάννης τοῦ Χατζῆ ὑπόσχομαι
 Ὁ Ἀγοραστὸς τοῦ Μανουὴλ ὑπόσχομαι
 Ὁ Κυριαζῆς Χ. Γεωργίου ὑπόσχομαι
 Ὁ Χαρίσης Σταμάτι ὑπόσχομαι
 Ὁ Νέστορας Τζόλη ὑπόσχομαι
 Ὁ Δημήτρης Γεωργίου ὑπόσχομαι
 Ὁ Ζήσης Δήμου ὑπόσχομαι
 Ὁ Σταμάτης Χριστοδούλου ὑπόσχομαι
 Ὁ Εὐθύμιος Οἰκονόμου ὑπόσχομαι
 Ὁ Γεώργιος τοῦ Παπακωνσταντίνου ὑπόσχομαι
 Ὁ Ἰωάννης τοῦ Χριστοδούλου ὑπόσχομαι
 Ὁ Γεώργιος Δήμου ὑπόσχομαι
 Ὁ Παπαμανουὴλ ὑπόσχομαι

2.

Κώδιξ ἀριθ. 173, Δημοτικῆς Βιβλιοθήκης Κοζάνης, Ἐπισκοπῆς Σερβίων καὶ Κοζάνης, σελ. 48 - 50.

Ἴσον ἀπαράλλακτον τοῦ σιγιλιώδους γράμματος περὶ τῆς ἐν Βελβεντῷ Ἑλληνικῆς σχολῆς.

Σαμουὴλ ἐλέφ Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικός Πατριάρχης

Τῶν εἰς κοινὴν ὠφέλειαν τοῦ ἡμετέρου γένους ἀφορούντων, ὅσα μάλιστα συντελεῖ πρὸς τὴν τοῦ νοῦς | ¹ τελειότητα, ἥτις ἐστὶν ὁ ἀληθὴς τῆς ψυχῆς κόσμος, τούτων δῆποθεν ἡ πρόνοια καὶ φροντίς, τοῦ | ² μὴ μόνον εἰς πέρας ἀγαθοῦ ἀφικέσθαι, ἀλλὰ καὶ διαμεῖναι ἀνεξάλειπτα, προηγουμένοις τοῖς | ³ προστάταις τῆς ἀγίας τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας, ὀφείλεται, ἀποδεχομένοις τε εὐμενῶς τὰ τε τοιαῦτα | ⁴ θεοφιλῆ ἔργα καὶ τὴν ἐφαρμόζουσιν ἐπιχορηγοῦσι σύστασιν. Ὅτι μὲν οὖν ἡ παιδεία τῶν ἐν τῷδε τῷ | ⁵ βίῳ ἀπάντων τὸ τιμιώτατον καὶ περισπούδαστον πέφυκε, τὸν λογικῇ ψυχῇ παρὰ Θεοῦ τετιμημένον | ⁶ ἄνθρωπον αὕτη κατὰ λόγον βιοῦν ἐκπαιδεύουσα καὶ οἷον ἐν φωτὶ ἀπροσκόπτως | ⁷ παρασκευάζουσα καὶ πρὸς πᾶν εἶδος ἐπιστημῶν χειραγωγούσα καὶ τὴν τῶν ὄντων γνῶ | ⁸ σιν χαριζομένη καὶ τὰ θεῖα καὶ ἀνθρώπινα ἐκδιδάσκουσα, τῶν ὁμολογούμενων καθέστηκε, | ⁹ τοῦ δὲ τοιοῦτου θεοδωρήτου καὶ ἀξιεράστου χρήματος τὴν κτήσιν οὐκ ἄλλως ἔχομεν πορίσασθαι, εἰ μὴ | ¹⁰ διὰ τῆς διδασκαλίας καὶ παραδόσεως. Ταῦτ' ἄρα τῶν ἀναγκαιωτάτων καθέστηκε μάλα προθύ | ¹¹ μως συνεργεῖν καὶ τὸν ἐνόντα τρόπον ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν περὶ τοῦ φροντιστηρίου ἀμφιπονούν | ¹² των καὶ ζῆλον θεῖον ἐνδεικνυμένων. Ἐπειδὴ τοιγαροῦν, ὡς ἀνηνέχθη καὶ ἐδηλοποιήθη ἡμῖν, οἱ | ¹³ ἐν χώρᾳ Βελβεντῷ οὕτω καλουμένη, κατὰ τὴν ἐπιστολὴν Σερβίων, οἰκοῦντες Χριστιανοί, σχολῆς καὶ | ¹⁴ διδασκάλων ἀμοιροῦντες, διήγον ἐν ἀμα-

θεία καὶ ἀπαιδευσία ἐσχάτη, τῶν τῆς παιδείας καλῶν πάμπαν | ¹⁵ ἀμήτοι οὐντες, ὁ δὲ κατὰ τόπον ἀρχιερέως, θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Σερβίων, ἐν Ἀγίῳ Πνεύματι ἅγα | ¹⁶ πητὸς ἀδελφὸς καὶ συλλειτουργὸς τῆς ἡμῶν μετριότητος κύρ Ἰγνάτιος, παιδείᾳ ἔρωτα τρέφων καὶ | ¹⁷ θείῳ ζήλῳ κεκινημένος, πρὸς ὠφέλειαν τῶν ὑπ' αὐτοῦ ποιμενομένων εὐσεβῶν, προτεθῆναι συστήσασθαι φροντιστήριον τῶν ἑλληνικῶν μαθημάτων, εἰς γύμνασιν καὶ παιδείαν τῶν ἐκεῖσε νέων | ¹⁸ προκοπὴν τε καὶ ὥραϊσμόν τῶν χριστιανῶν τῆς αὐτῆς χώρας, | ¹⁹ τὰ μὲν οὖν πρῶτα πόρον ἐξευρεῖν διηνεκὴ εἰς σύστασιν τῶν μελετωμέτων φροντιστηρίων ἀναγκαῖον ἦ | ²⁰ γησάμενος, ὥκονόμησε καλῶς καὶ θεοφιλῶς τὰς προσόδους τῶν ἐκεῖσε δύο ἐκκλησιῶν, σεμνῶν | ²¹ νομένων τῆς μὲν ἐπὶ τῇ Κοιμήσει τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, τῆς δὲ ἐπ' ὀνόματι τοῦ | ²² ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Νικολάου, ὥστε ἐν διαστήματι χρόνων τινῶν συμποσώθῃναι τὰ περὶ | ²³ εὐσαντα ἀπὸ προσόδων τῶν αὐτῶν ἐκκλησιῶν εἰς ἄλλα πέντε τάλαντα, πουργεῖα | ²⁴ δηλαδή, ἅτινα κοινῇ καὶ ὁμοφώνῳ γνώμῃ τῶν τε εὐλαβεστάτων ἱερέων καὶ τιμίων γερόντων τῆς αὐτῆς | ²⁵ χώρας ἀφιερώθησαν τῇ ἐν αὐτῇ νεωστὶ συγκροτηθείσῃ σχολῇ, ἐπὶ συνθήκαις τοιαύταις, (49) | ²⁶ ὅπως αὐτὰ μὲν τὰ πέντε τάλαντα καλῶς διοικούμενα μένωσιν ἀναφαίρετα καὶ ἀπαραιμείωτα, τὸ δὲ ἐξ αὐτῶν | ²⁷ τῶν κέρδος ἔχῃ δαπανᾶσθαι εἰς τὰ τῇ σχολῇ χρειώδη, ὥστε τῷ μὲν διδασκάλῳ, δοκιμαζομένῳ ἐπὶ τῇ | ²⁸ παιδείᾳ καὶ βίου σεμνότητι ὑπὸ τοῦ κατὰ τόπον ἀρχιερέως καὶ παραδιδόναι ὀφείλοντι ἐπιμε | ²⁹ λῶς τὰ γραμματικά καὶ λοιπὰ τῶν ἐγκυκλίων μαθημάτων, καὶ δὴ καὶ κηρύττειν καὶ ὅταν δύναιται ἀπ' αὐτοῦ | ³⁰ βωνος καὶ ὀρθοτομεῖν τὸν λόγον τοῦ ἱεροῦ εὐαγγελίου κατὰ τὰς ἐορτασίμους καὶ νηστησίμους τῶν ἡμερῶν, δι' | ³¹ δοσθαὶ διακόσια γρόσια κατ' ἔτος, πεντήκοντα δὲ τῷ πνευματικῷ παρὰ τῆς κοινότητος τῆς αὐτῆς χώρας. ταῦ | ³² τὰ γοῦν οὕτω συνθέμενοι καὶ γράμμασιν ἰδιοῖς ἀσφαλισάμενοι προσέδραμον καὶ τῇ προνοίᾳ τῆς καθ' ἡ | ³³ μᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας καὶ ἐδεήθησαν ἐπικυρωθῆναι καὶ δι' ἡμετέρου Πατριαρχικοῦ καὶ συνοδὶ | ³⁴ κοῦ γράμματος, ὅπως διαμένη τὸ καλὸν τοῦτο διαπαντὸς ἐνεργούμενον ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ εἰς κοινὴν τῶν ³⁵ ἐν αὐτῇ Χριστιανῶν ὠφέλειαν. Ὡν τὴν αἵτησιν ὥς τὰ μάλιστα ἐπαινετὴν καὶ Θεῷ κεχαρισμένην | ³⁶ ἐτοίμως ἀποδεχάμενοι καὶ ἐπευξάμενοι τὰ εἰκότα τοῖς εἰς τοιοῦτον κοινωφελὲς καλὸν μοχθήσασιν, γρά | ³⁷ φομεν καὶ ἀποφανόμεθα συνοδικῶς μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων | ³⁸ τῶν ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα τῇ κοινῇ γνώμῃ καὶ συναινε | ³⁹ σι τοῦ τε κατὰ τόπον ἀρχιερέως, θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Σερβίων, ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητοῦ ἡμῶν ἀδελ | ⁴⁰ φοῦ καὶ συλλειτουργοῦ κύρ Ἰγνατίου, καὶ τῶν εὐλαβεστάτων ἱερέων καὶ χρησίμων γερόντων τῆς αὐτῆς χώ | ⁴¹ ρας, Βελβεντὸ καλουμένης, συντεθέντων καὶ γράμμασιν ἐνησημανθέντων περὶ τῆς συστάσεως τοῦ νεοσ | ⁴² τὸ ἐκεῖσε συγκροτηθέντος σχολείου, ἐχόντων τὸ κύρος

καὶ τὴν ἰσχὺν ἀπαράτρεπτον καὶ ἀδιά | ⁴³σειστον καὶ δὴ καὶ τῶν ἀφιερωθέντων
 πέντε ταλάντων μενόντων ἀναφαιρέτων καὶ ἀναποσπά | ⁴⁴στων, ἔχῃ ὁ ἐξ αὐτῶν
 τόκος δαπανᾶσθαι καθ' ὃν εἴρηται τρόπον, ὥστε διακόσια γρόσια λαμβά | ⁴⁵νειν
 κατ' ἔτος τὸν διδάσκαλον τοῦ σχολείου, παραδιδόναι ἔχοντα ἀόκνως καὶ ἐπιμε-
 λῶς τὰ | ⁴⁶ γραμματικὰ καὶ λοιπὰ τῶν ἐγκυκλίων μαθημάτων καὶ κηρύττειν
 ἀπ' ἁμβωνος τὸν λόγον τοῦ | ⁴⁷ ἱεροῦ εὐαγγελίου, ὡς εἴρηται, εἰς ὠφέλειαν τῶν
 ἐκεῖσε χριστιανῶν προκοπὴν τε καὶ ἐπίδο | ⁴⁸σιν ἐφορώντων καὶ ἐπιστατούντων,
 τοῦ τε κατὰ τόπον ἀρχιερέως καὶ τῶν προεστώτων καὶ γερόν | ⁴⁹των τῆς αὐτῆς
 χώρας καὶ κατὰ Θεὸν διοικούντων τὰ τοῦ σχολείου τούτου ἐπὶ τῷ μένειν ἀδιά-
 σπα | ⁵⁰στον καὶ ἀνέκλεπτον εἰς τὸ διηνεκές. ὅστις δὲ καὶ ὁποῖος τῶν ἀπάντων
 τολμήσει δια | ⁵¹σεῖσαι τὰ περὶ τοῦ σχολείου τούτου καὶ ἀφελέσθαι τὰ ἀφιερω-
 θέντα χρήματα ἢ τὸ ἐξ αὐτῶν | ⁵² κέρδος καὶ οἰανότινα ἐπήρειαν καταγαγεῖν
 καὶ παρεμποδίσαι τὸ καλὸν τοῦτο, ὁ τοι | ⁵³ οὗτος, ὡς κακότροπος καὶ ἀθεόφοβος
 καὶ ἐχθρὸς καὶ πολέμιος τῆς τῶν ὁμογενῶν | ⁵⁴ ὠφελείας καὶ ἄντικρυς θεομά-
 χος, ἀφωρισμένος εἴη παρὰ τῆς ἀγίας καὶ ὁμοουσίου | ⁵⁵ καὶ ζωοποιοῦ καὶ ἀδι-
 αιρέτου τριάδος, τοῦ ἐνὸς τῇ φύσει Θεοῦ, καὶ κατηραμένος καὶ ἀσυγ | ⁵⁶χώρητος
 καὶ ἄλυτος μετὰ θάνατον καὶ τυμπανιαῖος, στένων εἴη καὶ τρέμων ἐπὶ | ⁵⁷ τῆς
 γῆς ὡς ὁ Κάϊν, ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ εἴη ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἡ μερίς αὐτοῦ
 μετὰ | ⁵⁸ τοῦ προδότου Ἰούδα, καὶ προκοπὴ Θεοῦ οὐ μὴ ἴδῃ πώποτε, οὐδὲ πρό-
 σωπον Θεοῦ, εἴη δὲ | ⁵⁹ καὶ πάσαις ταῖς Πατριαρχικαῖς καὶ συνοδικαῖς ἀραῖς
 ὑπεύθυνος καὶ ἐνοχος τοῦ πυρὸς τῆς γενένης. | ⁶⁰ ὅθεν εἰς διηνεκὴ ἔνδειξιν καὶ
 ἀσφάλειαν ἐγένετο τὸ παρὸν ἡμέτερον πατριαρχικὸν συνο | ⁶¹ δικὸν σιγγιλιῶδες
 ἐν μεμβράναις γράμμα καὶ ἐπεδόθη τῇ νεωστὶ συγκροτηθείσῃ σχολῇ ἐν | ⁶² τῇ
 χώρᾳ Βελβεντῷ κατὰ τὴν ἐπισκοπὴν Σερβίων ἐν ἔτει σωτηρίῳ α ψ ο δ' κατὰ
 μῆνα Ἰούνιον ἐπὶ νεμέσεως ἐβδόμῃς.

Σαμουὴλ ἐλέγξ Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικὸς
 Πατριάρχης

ἽΟ Ἐφέσου Μελέτιος

ἽΟ Ἡρακλείας Μεθόδιος

ἽΟ Κυζίκου Γεράσιμος

ἽΟ Νικαίας Ἀνθίμος

ἽΟ Δέρκων Ἀνανίας

ἽΟ Θεσσαλονίκης Δαμασκηνὸς

ἽΟ Ἀδριανουπόλεως Νικηφόρος

ἽΟ Φιλιππουπόλεως Σαμουὴλ

ἽΟ Μεσημβρίας Μακάριος

ἽΟ Δρόστρας Παρθένιος

ἽΟ Βεζύης Γεράσιμος

ἽΟ Βάρνης Νεόφυτος

ἽΟ Ξάνθης Φιλάρετος

- 'Ο Σαμακοβίου Νεόφυτος
 'Ο 'Αγαθοπόλεως Νεόφυτος
 'Ο Κώου Καλλίνικος
 'Ο Σερβίων καὶ Κοζάνης 'Ιγνάτιος

Κοζάνη 1964

Ν. Π. ΔΕΛΙΑΛΗΣ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Μανουήλ Γεδεών: Πατριαρχικοί Πίνακες. 'Από 'Ανδρέου τοῦ Πρωτοκλήτου μέχρι 'Ιωακείμ Γ' τοῦ ἀπὸ Θεσσαλονίκης, σελ. 663.
 'Α. Σιγάλα: 'Απὸ τὴν πνευματικὴν ζωὴν τῶν ἑλληνικῶν Κοινοτήτων τῆς Μακεδονίας. Παράρτημα Δ' Τόμου 'Επετηρίδος Φιλοσοφικῆς Σχολῆς, Θεσσαλονίκη 1939, σελ. 98.
 Π. Λιοῦφη, 'Ιστορία Κοζάνης. 'Αθήναι 1924, σελ. 57.
 Μ. Καλιντέρη, Σημειώματα 'Ιστορικά. Πτολεμαῖς, 1939, σελ. 10.
 Μ. Καλιντέρη: Γραπτὰ μνημεῖα ἀπὸ τῆς Δυτικῆς Μακεδονίας χρόνων Τουρκοκρατίας. Πτολεμαῖς 1940, σελ. 22, ὅπου ἀναφέρεται τὸ Βελβεντὸν εἰς τὸν κώδικα ἀρ. 124 τῆς Δημοτικῆς Βιβλιοθήκης Κοζάνης.
 Τρύφωνος Ε. Εὐαγγελίδου: 'Η Παιδεία ἐπὶ Τουρκοκρατίας. Τόμ. πρῶτος, 'Αθήναι 1938, σελ. 103. Δὲν ἀναφέρει περὶ τῆς ιδρύσεως τοῦ σχολείου ἐπὶ 'Ιγνατίου κατὰ τὸ 1774.

